

[Landbrugsministeren.]

klaret; jeg må altså for at svare koncist sige, at regeringen endnu ikke har taget standpunkt i dette spørgsmål.

Jeg skal tilføje, at jeg mener stadig, at det ærede medlems tilskudsberegninger er forkerte. Det vil jeg gerne fremhæve, fordi jeg synes, det ligesom lå i det ærede medlems udtalelser, at han ventede en bekræftelse fra mig, men jeg tror, han må vente en afkræftelse. Jeg har ikke beregningerne her, derfor kan jeg ikke sige mere.

Det er rigtigt, at den dårlige arrondering ikke har noget at gøre med grundbeløbet, men det er dog en begrundelse for forkøbsretten til disse ejendomme, når man udnytter denne forkøbsret, som jeg mener man gør, med skyldig hensyntagen først og fremmest til de landbrugsmæssige spørgsmål i forbindelse med en sådan ejendom.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Carl Petersen: Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning
vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget Fuglsang har meddelt mig, at han ønsker til indenrigsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Har regeringen mere konkrete planer med hensyn til at sikre de tre Amagerkommuner tilfredsstillende og betryggende sygehusforhold og i så fald hvilke?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen var tingets førstkommende spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 19. januar kl. 14 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.

og

forslag til lov om ændringer i statshusmandsloven.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om nedlæggelse af statsbrandforsikringsfonden.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af skatteopkrævningen i Frederiksberg kommune.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere.

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets øvrige møder i den følgende uge.

Mødet hævet kl. 15⁵⁷.

40. møde.

Tirsdag den 19. januar kl. 14.

Formanden: Jeg skal foreløbig forbigå punkt 1 på dagsordenen og gå over til den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om nedlæggelse af statsbrandforsikringsfonden.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2637, fremsættelsen i tidenden sp. 2113).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Waldemar Laursen: Det af den højtærede finansminister fremsatte lovforslag tager i al sin enkelhed sigte på at nedlægge den siden 1906 eksisterende statsbrandforsikringsfond.

Den tanke — eller idé, om man vil — der i det første decennium af dette århundrede lå til grund for fondens oprettelse, var at skaffe de under staten henhørende ejendomsværdier en forsikringsordning, således at staten ved eventuelle brand- eller eksplosionsskader på disse blev holdt skadesløs. Ydermere stilede forsikringsordningen imod at samordne og bringe mere ensartede forhold til veje på det nævnte område.

Selv om statens værdier inden for fondens forsikringsområde var under udvikling, viste det sig dog, at renterne af en fondssum på 5 mill. kr. var tilstrækkelige til at skabe dækning for indtrufne skader indtil den første verdenskrigs afslutning, men så meldte vanskelighederne sig. På det tidspunkt var statens værdier så stærkt forøget — og her spillede naturligvis også den stærke stigning i prisniveauet i krigens kølvand ind — at der ikke mere var forsikringsmæssig dækning til stede i fonden.

Dette forhold søgte man at ændre ved en lovændring i 1920, idet man påbød de enkelte styrelsesgrene at forøge fondens midler ved årlige bidrag. De nye beføjelser, der i denne anledning blev tillagt fonden, samt den videre udvikling af statens virkeområde og de medfølgende værdiforøgelser har imidlertid med årene mindsket fondens muligheder for at løse de opgaver, som ved oprettelsen var tiltænkt den med den dengang skabte grundkapital.

Derimod har udviklingen ført med sig en ret omfattende administration og en irrationel ordning, idet nu både fonden og de enkelte styrelsesgrene administrativt er indblandet i de forhold, der opstår ved indtrufne skader.

Der er derfor for mig ingen tvivl om, at forholdene i tiden, der er gået, siden fonden blev oprettet, har ændret sig sådan, at fondens fortsatte beståen må anses for at være uhensigtsmæssig. Nu kan man selvfølgelig vælge den vej at forøge fondens grund-

kapital for om muligt at rette forholdet op, men dette ville kræve et millionbeløb af en sådan størrelsesorden — hvis den vel at mærke skulle have mulighed for at sikre den af staten indtegnede værdisum en forsikringsmæssig forsvarlig ordning — at man af forståelige grunde må tage afstand derfra.

Jeg mener derfor, at det må være mest hensigtsmæssigt — og jeg ser i øvrigt i den højtærede ministers skriftlige fremsættelse af lovforslaget, at et af ministeren nedsat embedsmandsudvalg er nået til samme resultat — at man nu ophæver fonden og så lader de enkelte styrelsesgrene selv ordne deres forhold.

Ydermere har statistiske undersøgelser ifølge bemærkningerne til lovforslaget vist, at de fleste brand- og eksplosionsskader ikke er af større omfang, end at de udmærket kan dækkes af det beløb, som de enkelte styrelser inden for deres bevillingsnet har afsat på deres konto for reparation og fornyelser af de dem tilhørende ejendomme og tilknyttede institutioner. Skulle endelig tilfældet være så slemt, vil det jo altid være muligt for den enkelte styrelsesgren at søge særskilt bevilling for om muligt at retablere det skaderamte eller skabe noget helt nyt, om man anser det for mest hensigtsmæssigt.

Det rent principielle, som var og er brandforsikringsfondens formål: at staten ønsker at være selvforsikrer for sine bygninger og tilknyttede institutioner, og hvad dertil hører af maskinelle værdier, inventar m. v., vedbliver at bestå, selv om fonden ophæves. Det er, synes jeg, med de store værdier, det drejer sig om, et sundt og godt princip og sikkert også den ordning, der økonomisk svarer sig bedst for staten.

Må jeg endelig til slut sige, at jeg finder det naturligt, hvis fonden ophæves, at den i fonden i dag eksisterende kapital på ca. 7 mill. kr. overføres til finansministeriet, som skal foretage fondens afvikling og senere fastlægge de nærmere bestemmelser angående de enkelte styrelsesgrenes administrative beføjelser på det forsikringsmæssige område.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale det fremsatte lovforslag og tilsige støtte til dets snarest mulige gennemførelse i det høje ting.

Ejner Kristensen: Da man for godt og vel 50 år siden gennemførte loven om oprettelse af en statsbrandforsikringsfond, var baggrunden den, at man på grundlag af foregående års drøftelser angående assurance af statens ejendele var kommet til det resultat, at den mest praktiske og økonomiske form for en sådan forsikring måtte være, at staten blev sin egen assurandør, idet det efter undersøgelser og indhøstede erfaringer var godtgjort, at de årlige kontingenter til de almindelige forsikrings-selskaber oversteg de årlige skaders omfang.

Som økonomisk basis for en sådan selvforsikringsvirksomhed oprettedes der da en fond på 5 mill. kr., idet man på det tidspunkt regnede med, at renterne af denne fond ville kunne dække de årlige skader, hvilket også slog til i en årrække. Ved den værdistigning, som gennem årene har fundet sted for de genstande, som forsikringen omfatter, er fondens midler, som oprindeligt skulle være 2½ pct. af forsikringsmassen, imidlertid blevet reduceret til en brøkdel af en procent. Hvis fondens kapital i dag skulle stå i samme forhold til de forsikrede ejendele som ved dens oprettelse, måtte den være på over 200 mill. kr., og selv med den værdiforskydning, som har fundet sted, ville den højtærede finansminister, om han ville etablere en fond på denne størrelse, næppe kunne gøre det på samme bekvemme måde som hans kollega i 1906.

Da fondens formue ifølge bemærkningerne til lovforslaget i dag er på ca. 6,6 mill. kr. over for en forsikringssum på ca. 9 milliarder kr., må det vel være rimeligt at sige, at den i dag kun har symbolsk betydning.

Efter at de sønderjyske landsdeles tilbagekomst i 1920 havde bevirket en yderligere tilgang af værdier og renterne af fonden derfor i endnu højere grad blev utilstrækkelige til dækning af de årlige skader, gik man over til i forskellige grene af forsikringsområdet at opkræve årlige bidrag i forhold til risikoen størrelse. En sådan ordning nødvendigvis er betydelig administration, en administration, som i penge for året 1957-58 har kostet ca. 60 000 kr. Man kan vel også nok mene, at en sådan form for fremskaffelse af midler i nogen grad er at tage med den ene hånd, hvad man bagefter giver med den anden. Da det endvidere oplyses, at skaderne inden for

det sidste tiår i gennemsnit er steget til 3,1 mill. kr. årlig, så må det nok siges, at statens funktion som selvforsikrer på basis af en fond på knap 7 mill. kr. må anses for at være moden til at tages op til fornyet overvejelse.

Ved det foreliggende lovforslag foreslås det, at staten vedbliver med at være assurandør af sine ejendele, idet de begrundelser, som herfor anførtes i 1906, jo sikkert i dag kan gentages i forstærket form. I bemærkningerne er gjort opmærksom på, at for de forskellige styrelses vedkommende kan de årlige skader afholdes af de ordinære bevillingsbeløb, som vedkommende styrelse har til vedligeholdelse af bygninger, anskaffelse af materiel o. lign. Men hvor der i fremtiden bliver tale om de helt store skader, om katastrofesituationer, dér vil man, når skaderne skal retableres, dog fra de pågældende styrelses side søge bevilling hos de forskellige myndigheder på sædvanlig vis. Herigennem har bevillingsmyndighederne en mulighed for at føre kontrol med statens selvforsikringsvirksomhed.

Vi kan på baggrund af disse bemærkninger tiltræde, at statsbrandforsikringsfonden nedlægges og dens midler indgår i statskassen. Vi udtrykker i øvrigt det ønske, at det som forudsat må betyde en forenkling og besparelse i administrationen på dette område. Derfor skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Thestrup: På mit partis vegne kan jeg give tilslutning til det fremsatte lovforslag. Der er i bemærkningerne til lovforslaget og i finansministerens skriftlige fremsættelse gjort rede for grundene til fremsættelsen af lovforslaget. Disse grunde kan jeg helt og fuldt tiltræde. Der er navnlig to grunde, som jeg synes har en særlig betydning. Den ene er denne: at det ikke i alle tilfælde er rimeligt og økonomisk, at der for vedkommende styrelse fastsættes en erstatning, der er beregnet ud fra et forsikringsmæssigt synspunkt, men at der ved retableringen bør lægges almindelige bevillingsmæssige synspunkter til grund. Det andet argument er dette, at der ved gennemførelsen af lovforslaget vil kunne opnås en administrativ besparelse. Jeg ved ikke, hvor meget denne administrative besparelse kan dreje

[Thestrup.]

sig om, og jeg kan udmærket godt indse, at det ikke er så let for den højtærede finansminister her med det samme at nævne noget bestemt tal, men hvis den højtærede finansminister er i stand til at sige et eller andet herom, ville jeg være taknemlig derfor.

Vi fra mit partis side anser det ikke for nødvendigt, at sagen går i udvalg, og jeg skal hermed anbefale lovforslaget.

Baunsgaard: Jeg skal på det radikale venstres vegne anbefale det foreliggende lovforslag til hurtig vedtagelse i tinget. De bemærkninger, jeg kunne have lyst til at fremføre, ville ganske svare til dem, som enten den højtærede finansminister eller tidligere ordførere har fremført, så jeg skal nøjes med at anbefale lovforslaget til hurtig vedtagelse.

Kristian Kristensen: Jeg kan på retsforbundets vegne anbefale det foreliggende lovforslag til en hurtig gang igennem tinget.

Alfred Jensen: Jeg takker den højtærede finansminister for de fyldige bemærkninger, som ledsager det foreliggende lovforslag, og jeg kan på den kommunistiske gruppes vegne i lighed med de øvrige ordførere give tilslutning til det foreliggende lovforslag.

Finansministeren (Kampmann): Jeg vil gerne takke for den, jeg kan vel nok sige velvillige modtagelse af dette lovforslag.

Når bemærkningerne er så fyldige, skyldes det, at vi har haft siddende et embedsmandsudvalg, der har gennemgået hele dette spørgsmål, og at vi har draget nytte deraf ved udformningen af bemærkningerne.

Det ærede medlem hr. Thestrup spurgte, hvor meget der spares. Det kan man ikke gøre helt nøje op. Vi kan naturligvis nok gøre op, hvor meget man sparer ved at indtage selve det administrative apparat, der har været ved statsbrandforsikringsfonden, men vi må erkende, at der kommer lidt mere administration rundt omkring i styrelserne, når de skal overtage arbejdet. På den anden side går jeg ud fra, at arbejdet

næsten alle vegne kan udføres af den forhåndenværende arbejdskraft. Men selv om det ikke er beløb, der kan tælles i mange gange titusinder, er der dog tale om en helt reel besparelse, og sådanne forslag er vi alle interesseret i at gennemføre. Jeg takker, fordi man har villet være med dertil.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af skatteopkrævningen i Frederiksberg kommune.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2643, fremsættelsen i tidenden sp. 2114).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Boye Hansen: Det lovforslag, den højtærede finansminister her har fremsat, tilsligter en forenkling af skatteopkrævningen på Frederiksberg, således at de skatteydere, som også er grundejere, kan betale såvel deres almindelige skatter som deres ejendomsskatter samme sted. Det er en så fornuftig og selvfølgelig ting, at jeg på mit partis vegne kan anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Paabøl: Også jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til lovforslaget. Det er rimeligt, at skatteyderne kan betale alle ejendomskatterne ét sted, og det er rimeligt, at Frederiksberg kommune nu får samme status som købstadkommunerne på dette punkt.

Man har imidlertid i mit parti rejst det spørgsmål, om det opkrævningsvederlag, som Frederiksberg kommune nu skal oppebære for denne oppebørsel, nemlig 1 1/4 pct. af de opkrævede skatter, er rimeligt, idet det er dobbelt så stort som den afgift, skatteopkrævningen hidtil har kostet gennem amtstuen. Derfor vil jeg gerne have dette spørgsmål belyst i et udvalg.